

Monumentnummer*: 519975

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 april 2002
Kadaster deel/nr 82645/113

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oisterwijk Oisterwijk Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Oisterwijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Oisterwijk F 2264

Omschrijving**

Inleiding.

R.K. KERK van de H. Joannes van Oisterwijk, gebouwd in 1927-1928 in Expressionistische bouwstijl naar plannen van H.W. Valk en in 1952-1953 voltooid met de bouw van een westelijke travee en een toren door H.W. en G.H.F. Valk. Het gebouw ligt aan de oostzijde van het beschermde plein De Lind, ten oosten van het raadhuis. De westelijke travee uit 1952 is volgens de originele plannen gebouwd, de toren wijkt van deze plannen af en toont meer traditionele gotiserende vormen.

Omschrijving.

Vijfbeukige basiliek, opgetrokken uit baksteen met toepassing van enige natuursteen in raamtraceringen en hoekblokken. Zadeldaken met leien gedekt met afwisselend Maas- en rensdekking. Platte daken op de omgang. Het schip telt drie traveeën met ervoor een zadeldaktoeren met nevenruimten en heeft aan de oostzijde een hogere koortravee met pseudotranseptarmen, die sacristie en nevenruimten huisvesten. Deze ruimten en de zijbeuken hebben dwarsgerichte zadeldaken en topgevels. De smalle buitenste beuk, feitelijk een circulatiegang, heeft platte daken, die tegen de topgevels aansluiten. De gehele kerk, met uitzondering van de toren, heeft eenvoudige vlakke met lisenen versierde muren, afgesloten met vlechtingen en kruisen en doorbroken door smalle, deels gekoppelde lancetvensters met natuurstenen driepastraceringen, gedeeltelijk voorzien van kruisvormen. In de oostgevel van het koor een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hooggeplaatst roosvenster met eromheen een krans van twaalf rondvensters. De toren gaat op vanuit een lage ingangshal met nevenruimten en drie tudorbogen. Hij telt drie geledingen met nissen en galmopeningen met vorktraceringen, aan de oostelijke en westelijke zijde telkens in groepen van drie gerangschikt, aan de noord- en zuidzijde in groepen van twee. Inwendig heeft de kerk een breed, in schoon metselwerk uitgevoerd middenschip met brede, spitse scheibogen op gedrongen, ronde stenen zuiltjes. De spitsbogen en de dwarse paraboolbogen dragen driedelige bakstenen meloengewelven. De lichtbeuk bevat twee groepen van twee lancetramen. De zijbeuken worden overwelfd door graatgewelven die opklimmen naar de toppen van de scheibogen, en daardoor deze beuken bij het middenschip betrekken. Op de zijbeuken sluit de smalle omgang aan die overdekt wordt door graatgewelven. Deze gaan vanuit de buitenmuren op bakstenen lisenen op en worden naar de zijbeuk toe gedragen op groepen van twee en vier gekoppelde zuiltjes. Het met graatgewelven overwelfde koor heeft in opstand een driedeling met spitsbogen, waarboven een galerij met zuiltjes en een lichtbeuk. Hierdoor heeft het koor een dubbelschalig karakter.

Links en rechts van de triomfboog ingebouwde ambonen. De indeling der ruimte en de nadruk welke door lichtval en detaillering op het koor wordt gelegd, loopt vooruit op latere ontwikkelingen in het werk van de architect, vooral de ontwikkeling van zijn zogenaamde Christocentrische kruiskerk.

De kerk bezit een keramisch Maria-altaar van T. van de Wiel (1928), neobarokke biechtstoelen (19de eeuw), een doopvont van M. van Helvert (1953), beelden van Jozef en Theresia uit het atelier Cuypers (1928-1929) en een roosvenster en vier ramen van K. Trautwein (1938) met engelen en voorstellingen uit het Nieuwe Testament. Waardering.

Het gebouw is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholicisme in het Interbellum en in het bijzonder voor de typologische ontwikkeling van de Volkskerk. Het heeft architectonische waarde vanwege de Expressionistische stijl en detaillering en vanwege de plaats in het werk van de architect Valk, met name de ontwikkeling van diens Christocentrische kruiskerk. Het gebouw heeft ensemblewaarde als onderdeel van de beschermde Lind, waarbij de toren een markant onderdeel vormt en de oostzijde van het plein afsluit. Het gebouw is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument